

**ORTAÇAĞ KAHİRE'SİNDE
İKTİDAR VE DİNİ DÜŞÜNCE**

Mehmet SEVER

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitapta yer alan fikirler ve düşünceler yazara ait olup, hiçbir kurum veya kuruluşun görüşünü yansıtmamaktadır. Bu kitap "Ortaçağ Kahire'sinde İktidar ve Dini Düşünce" adlı doktora tezinden üretilmiştir.

ISBN

978-625-7707-45-9

Kitap Adı

Ortaçağ Kahire'sinde İktidar ve Dini Düşünce

Yazar

Mehmet SEVER

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

REL084000

DOI

10.37609/akya.1819

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Önsöz

İslam Mezhepleri Tarihi, Müslümanların dini tecrübesini inceleyen, tarihe ve zamana dokunmakla bizzat beşerî tecrübenin din tasavvuru yönündeki seyrini görmeye ve göstermeye çalışan bir ilimdir. Beşerî yapılar olan mezhepler, dinler tarihinin kaçınılmaz bir gerçekliğidir. Dinleri tebliğ eden peygamberler sonrası, ümmet kabul edilen bütün toplumlar bu tecrübeyi sayısız defalar yaşamış; dinlerin bölgelere ve kimliklere göre farklılaşması mezhepleri ortaya çıkarmıştır. Beşerî yapılar olan mezhepler, bizzat yapılarındaki bu özelliklerinden dolayı, insan ve insana ait kurumlar ile devamlı bir etkileşim halinde olmuştur.

Toplumsal beşerî yapıların ürünü olan devletler de, tarih boyunca mezhepler ile ilişki halinde olmuştur. Kimi zaman devletler bir mezhebin etkisi ile kurulurken, kimi zaman da bazı mezheplerin yıkıcı gücü ile karşı karşıya kalmıştır. İki beşerî oluşumun müesses yapıları olarak mezhep ve devletlerin yaşamış oldukları ilişkiler, toplumun din ve siyaset alanındaki tasavvurlarından etkilenecek oluşmuş; ancak paradigmasını oluşturduktan sonra toplumu, siyaseti ve mezhepleri şekillendirmeye, yapılandırmaya başlamıştır. Müslüman toplumun din ve siyaset tasavvurlarından beslenen devlet/iktidar ve mezhep, nesne durumundan özne haline geçmiş, kendini hakikatle özdeş sayarak, kendi zihniyeti/mezhebi dışında var olan “öteki” nin sınırlarını çizerek, kendi varlığını idame ettirmeye çalışmıştır.

İslam tarihinde Müslümanların siyaset ve zihniyet dünyasında en büyük çöküşü yaşadıkları çağlar, Haçlı Savaşları (1096-1291) ile başlayıp, Moğol istilası (1219-1258) ile devam eden dönemdir. Bu iki taraflı istila döneminde İslam dünyasının siyasal birlikteliği bulunmadığı gibi, siyasi farklılaşmayı besleyen mezheplerin mevcut durumu olmuştur. Bu dönemde iktisadî ve sosyal bünyesi zedelenen Müslümanlar, ilk olarak yaşadıkları bu saldırılardan kurtulmayı hedeflemişlerdir. Müslümanlar, bu istila hareketlerini siyasi ve askerî alanda yenmeyi Bahrî Memlük Devleti ile başarmışlardır. Bahrî Memlükler, Doğu'dan ve Batı'dan gelen askeri ve siyasi tehdidi bertaraf ederek, Müslümanların varlıklarını güvence altına almıştır.

Bahrî Memlükler, İslam'ın siyasi alandaki var oluşunu temin ettikleri gibi bu dönem, İslam mezheplerinin de paradigma içi tartışmalarını ortaya çıkararak yeniden yapılanma süreçlerini hızlandırmıştır. Sosyal hayatın beraberinde getirmiş olduğu değişimler, mezheplerin kendi iç tartışmalarına sebep olmuş, tecdid veya köklere dönüş gibi eğilimlerin ortaya çıkmasına zemin oluşturmuştur.

Bu atmosferde Bahrî Memlükler döneminde yaşanan mezhep hareketlerinin incelenmesi, siyasi ve itikadi kriz dönemlerinde İslam düşünce mirasının orta-

ya koyduğu savunmayı ve yaşamış olduğu tecrübeyi gösterdiği kadar, muhtemel yeni kriz dönemlerinde muhtemel cevaplarının nasıl olacağına dair öngörülerin olgunlaştırılması bakımından araştırılmayı hak etmektedir.

Eserin “Giriş” bölümünde konunun önemi ortaya konmaya çalışılmış, tezimiz esnasında takip edeceğimiz metodolojik yaklaşım açıklanmıştır. Bununla birlikte Bahrî Memlükler dönemini inceleme esnasında kullandığımız kaynaklar ve araştırmalar değerlendirilmiştir.

“Birinci Bölüm”de, Memlükler kavramı tarihsel süreç içinde değerlendirilmiş, Bahrî Memlükler Devleti’nin kuruluş dönemi açıklanmış; bu dönemde İslam dünyası ile birlikte Müslümanların siyasi, ekonomik ve dini yaşamları ortaya konmuştur. Böylece yeniden yapılanma süreci yaşayan mezheplerin hangi dini ve sosyo-kültürel atmosferde bu dönemi geçirdikleri resmedilmeye çalışılmıştır.

“İkinci Bölüm”de Bahrî Memlükler’in hâkim oldukları coğrafyada özellikle Şam ve Kahire ekseninde Sünnî tasavvurun nasıl şekillendiği, iktidarın sünnî tasavvuru ve bu çerçevede takip ettiği dinî siyasetin tezahürleri ortaya konmuştur. İktidar ve kurumların hedeflediği siyasal uzlaşma ile birlikte, mezhepler arası ittifakı sağlamak için başvurduğu politikalar ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu esnada itikadi mezheplerin toplumsal zeminde yayılmasında etkili olan faktörler ile paradigma içi tartışmalar örneklendirilmiştir.

“Üçüncü Bölüm”de, Bahrî Memlükler’in kendi din ve mezhep tasavvurları “ben algısı” üzerinden, itikadî noktada muhalif durumda olan “öteki” mezheplere karşı izledikleri politikalar değerlendirilmiş ve bu siyaset üzerinden dönemin Sünnîlik kavramı ve mezhep siyaseti, İslam Mezhepleri Tarihi biliminin ortaya koymuş olduğu metodolojik yaklaşımlarla izah edilmeye, netleştirilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında şüphesiz birçok kişinin hakkı vardır. Elinizdeki eser, 2017 yılında “**Bahrî Memlükler Dönemi Mezhep Hareketleri**” adı ile savunulmuş tezimizin yeniden gözden geçirilmiş ve bazı düzenlemeler yapılmış halidir. Bu noktada, gerek konunun seçiminde ve eserin bu safhaya gelmesinde beni teşvik eden, eleştiri ve ikazları ile katkıda bulunan, İngilizce ve Fransızca yayınlardan beni haberdar edip, tercümelemede yardımını gördüğüm danışmam hocam Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Hakkı İNAL’a; titiz okumaları ile eserin okunur hale gelmesinde çok büyük katkısı olan Prof. Dr. Harun YILDIZ’a ve yine katkılarından dolayı Doç. Dr. Kenan AYAR’a müteşekkir olduğumu ifade etmekten onur duyuyorum. Bunun dışında doküman yardımında bulunan Doç. Dr. Kadir GÖMBEYAZ’a; teknik konularda yardımcı olduğum Arş. Gör. Ahmet Selim HARPUTLU’ya; tezimi okuyarak önerileri ile katkıda bulunan Öğr. Gör. Ahmet Mahmut

GÖZÜN'e, Okt. Lütfi ÖZBEY'e; ismini zikredemediğim meslektaşlarıma ve arkadaşlarıma; özellikle desteklerini benden esirgemeyen değerli eşime, vakitlerinden çaldığım çocuklarıma en derin minnet duygularıyla teşekkür ederim.

Dr. Mehmet SEVER

Bayburt, 2020

İÇİNDEKİLER

Önsöz iii

GİRİŞ

1. Araştırmanın Önemi	1
2. Araştırmanın Yöntemi	2
3. Memlükler Dönemi Hakkında Literatür	7
3.1. Mezhepler Tarihi Kaynakları.....	8
3.2. Kalam Kitapları	9
3.3. Tarih Kitapları.....	12
3.4. Tabakât Kitapları.....	15
3.5. Külliyyâtlar, Şehir Tarihleri ve Fetva Kitapları.....	17
4. Konuyla İlgili Önceki Araştırmalar	19

I. BÖLÜM

Memlükler Döneminde Siyasi-İçtimaî ve Dini Durum	23
1.1. Kuruluş Dönemi Memlükler.....	23
1.2. Sosyo-Ekonomik Durum.....	29
1.3. Memlükler Döneminde İslam Dünyası	31
1.4. Dîni Yaşam ve Diğer Dinler	34
1.5. Memlükler Dönemi Ulema-Ümera İlişkileri.....	43

II. BÖLÜM

Memlükler Dönemi Sünnî Siyaseti	51
2.1. Mısır ve Şam Merkezli Sünnîlik.....	51
2.2. Hadis Taraftarlığı Orijinli Bir Gelişme: Zâhirî İsyanı	64
2.3. Sünnîliğin İhya Politikası Olarak Hilâfet.....	81
2.4. Sünnî Algı ve Düşünce Çerçevesinde Oluşan İktidar ve Kurumlar.....	99
2.5. Toplumun Birlikteliği Bağlamında Fıkıh Mezheplerinin Eşit Kabul Edilmesi.....	113
2.6. Sünnî Mezhepler ve Tartışmalar	119
2.6.1. Ehl-i Hadis'in Etkisinde Gelişen Eş'arîlik	123
2.6.2. Hanefîlik-Mâturîdîlik: Bölgenin Doğu Hanefîliği ile Tanışması.....	134
2.6.3. Hanbelî Düşüncede Değişim: İdeolojik Selefliliğin Ortaya Çıkışı	152

III. BÖLÜM

Memlükler Dönemi Gayr-İ Sünnî Mezhep Siyaseti	185
3.1. Muhalif Bir Grup Olarak Şiiliğe Karşı Memlük Siyaseti	187
3.2. İsmaililik ve İsmaililerin Kontrol Altına Alınması.....	216
3.3. İtikadî Muhalefetin Askeri Tehdide Dönüşmesi ve Nusayrîlik	222
Sonuç.....	233
Kaynaklar.....	237

KAYNAKLAR

- Alkam, Üsâme Necîn, *Tatavvuru's-Saltanatı ve Alâkatühâ bi'l-Hilâfeti Hilâle Asri'l-Memlûkî (1250/1517)*, Câmîatü Âli'l-Beyt, 2005.
- Açıkgenç, Alparslan; "Evâil" *DİA*. İstanbul: TDVY, 1995, XI, ss. 513-514.
- Agar, Mehmet Emin; *Kitâbu'l-Fıkh bi Lisâni't-Türki*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 1989.
- Ağır, Abdullah Mesut; "Memlûk Sultanlarının Gölgesi Altında Hilâfet Kurumu" *GÜSBD*, 2010, Sayı:2, s. 642. ss.637-651.
- Ağırakça, Ahmet; "İhşidiler" *DİA*, İstanbul: TDVY., 2000, XXI, ss. 550-551.
- Ak, Ahmet; "Mâtürîdîliğin Hanefilik ile İlişkisi" *Milel ve Nihal*, c. VII, sayı 2, (Mayıs-Ağustos 2010), ss. 223-240.
- Alâî, Ebî Saîd Kelkeldî; *Fetâvâ'l-Alâiyye*, Abdülcevad Hammam (thk.), Beyrut: Dârü'n-Nevâdir, 2010.
- _____ ; *Mecmûu Resâilî'l-Hâfız el'Alâî*, Vail M. Bekr Zehran(thk), Kahire: el-Fârûk el-Hadîsiyye, 2008.
- al-Qadi, Wadad; "Biographical Dictionaries The Scholars' Alternative History of The Muslim Community" *Organizing Knowledge*, Gerhard Endresse(edr.),, Leiden: Brill, 2006, ss. 23-77.
- _____ ; "Biographical Dictionaries: Inner Structure and Cultural Significance" *The Book in The Islamic Word*, edited by George N. Atiyeh, New York: State University of New York Press, 1995, (ss.93-123)
- Alptekin, Coşkun; "Selçuklu Devleti'nin Askerî Teşkilatının Eyyubi Devleti Askeri Teşkilatına Tesiri", *Eyyubiler*, Önder Kaya (hızl.), İstanbul: Küre Yayınları, 2012, ss. 349-355.
- Alpyağıl, Recep; *Derrida'dan Caputo'ya Dekonstrüksiyon ve Din*, İstanbul: İzYayınçılık, 2010.
- Apaydın, H.Yunus; "Zâhiriyye", *DİA*, İstanbul: 2013, c. XL, ss. 93-100.
- Arslan, Ahmet; "İbn Haldun'da Halifelik ve Papalık Karşılaştırması" *Uluslararası İbn Haldun Sempozyumu*, 1-3 Kasım Çorum: 2015, ss. 25-35.
- Askalânî, İbn Hacer; *ed-Dürerü'l-Kâmine fî Âyâni'l-Mietîs-Sâmine I-IV*, Muhammed Seyyid Câdü'l-Hak(thk.), Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1966.
- _____ ; *Rafu'l-İsr an Kuzâti Mısr*, Ali M. Ömer (thk.), Kahire: Mektebü'tl-Hancı, 1998.
- Âşûr, Saîd Abdülfettâh; *Asrû'l-Memâlikî fî Mısr ve's-Şâm*, Kahire: Dârü'n-Nehdati'l-Arabiyyeti, 1976.
- Atalan, Mehmet; "Kutadgu Bilig'de Mezhebi Unsurlar", *Uluslararası Türk Dünyasında İlmî Araştırmalar Sempozyumu*, 29-31 Mayıs 2016, Celalabad Kırgızistan, ss. 330-341.
- Avcu, Ali, *Karmatîliğin Doğuşu ve Gelişim Süreci*, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, 2011.
- Ayalon, David; "Mamlûk" *The Encyclopaedia Of Islam*, New Edition, Leiden: Brill, 1991. c. VI, ss. 314-321.
- Ayaz, Fatih Yahya, *Memlûkler Döneminde Vezirlik 1250-1517*, İstanbul: İSAM Yay., 2009.
- _____ ; "Türk Memlûkler Döneminde Mısır Halkının Siyasi Olaylara Karşı Tutumu", *ÇÜİFD*, c.7, sayı 1, Ocak Haziran, ss.45-92.
- _____ ; Ayaz, "Üstâdüddâr" *DİA*, İstanbul: TDVY, 2012, XXXXII, ss. 393-395.
- Aydın, Mehmet Akif; "İstihlâf" *DİA*, İstanbul: TDVY, XXIII, ss. 337-339.
- Aynî, Bedreddin Mahmud; *İkdü'l-Cümân fî Târihi Ehli'z-Zemân*, (Asrî Selâtinü'l-Memâlik), Thk. Muhammed Muammer Emin, Kahire: Dârü'l-Kütübî ve'l-Vesâik el-Kavmiyye, 2010.
- Aytekin, Arif; "Bâbertî'nin Vasiyye ve Tahâvî Akidesi Şerhlerinde 'İman-İstitâat' Kakkındaki Görüşleri" *C. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2012, c.XVI, Sayı: 2, ss. 635-654.
- Bâbertî, Ekmelüddin; *Şerhu Akideti Ehli's-Sünne ve'l-Cemâa*, Arif Aytekin(thk.), Kuveyt: Vizâretü'tl-Evkâf, 1989.
- _____ ; *Şerhu Vasiyyeti'l-İmam Ebî Hanîfe*, Tah.M. Subhi el-Ayidî vd., Dârü'l-Feth, 2009.
- _____ ; *Şerhu Akideti Ehli's-Sünneti ve'l-Cemaati*, Arif Aytekin(thk.), by. 1989.
- _____ ; *Şerhu Vasiyyeti'l-İmam Ebî Hanîfe*, Tah.M. subhi el-Ayidî vd., Dârü'l-Feth, 2009.
- _____ ; *en-Nüketü'z-Zarîfe fî Tercihî'l-Mezhebi Ebî Hanîfe*, Ahmet İnanır(Nşr.), I. Ekmelüddin

- Bäberti Sempozyumu, 28-30 Mayıs 2010, Bayburt: Bakütam, 20014, ss. 281-302.
- Bedir, Murteza; "Hanefî Mezhebinin Abbasi Bağdat'ında Yükselişi ve Zayıflaması" *İslam Medeniyetinde Bağdat(Medinetü's-Selam) Uluslararası Sempozyumu 7-9 Kasım 2008*.
- Berkey, Jonathan P.; *Ortaçağ Kahire'sinde Bilginin İntikali*, İsmail Eriş(çev.), İstanbul: Klasik Yayınları, 2015.
- _____ ; "Mamluk Religious Policy", *Mamluk Studies Review*, Chicago: Vol: XIII no: III (2009), ss.7-22.
- _____ ; "Storytelling, Preaching and Power in Mamluk Cairo", *Mamluks Studies Review*, Vol: IV (2000), ss. 52-73.
- _____ ; "Popular Culture under the Mamluks: A Historiographical Survey", *Mamluk Studies Review*, vol. IX, No. II (2005), ss. 133-146.
- Bundârî, Kivâmüddin Ebu İbrahim el-Feth b. Ali; *Zübdetü'n-Nusra ve Nuhbetü'l-'Usra*, Mısır: Matbatü'l-Mevsûât, 1900.
- Burke, Peter; *Fransız Tarih Devrimi: Annales Okulu*, Mehmet Küçük,(çev.), Ankara: Doğu-Batı Yayınları, 2002.
- Büyükkara, Mehmet Ali; "Bir Bilim Dalı Olarak İslam Mezhepleri Tarihi İle İlgili Metodolojik Problemler" *İslami İlimlerde Metodoloji:Usûl Meselesi 1*, Ensar Neşriyat, İst.: 2005, ss.441-491.
- Canatan, Kadir; "Sosyal Bilimlerde İbn Haldun Yeni Bir Çıkış Olabilir mi?" *Eski-Yeni*, 2011, sayı. 22, ss. 10-23.
- Çetin, Altan; *Haldunnâme*, Ankara: Lotus Yay., 2012.
- _____ ; *Ortaçağ'da Devletin İki Yüzü*, Ankara: Lotus Yay., 2013.
- Chamberlain, Michael; *Ortaçağ'da Bilgi ve Sosyal Pratik*, Büşra Kaya(çev.), İstanbul: Klasik Yay., 2009.
- Cide, Ahmed Halid; *el-Medâris ve Nizâmü't-Ta'lîm fî Bilâdi's-Şâm fî Asri'l-Memlûkî*, Beyrut: el-Müessesetü'l-Câmiyye, 2001.
- Cobb, Paul M ; "al-Makrizi, Hashimism, and the Early Caliphates", *Mamluk Studies Review*, vol. VII, no: 2(2003), ss. 69- 81
- Crone, Patricia; *Ortaçağ İslam Dünyasında Siyasi Düşünce*, Hakan Koni (çev.), İstanbul: Kapı Yayınları, 2007.
- Cürcânî, Seyyid Şerif; *Şerhu'l-Mevâkıf I-VII*, Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1998.
- Cüveynî, İmamü'l-Haremeyn; *Ğiyâsü'l-Ümem fi't-Tiyâsi'z-Zülem*, Mustafa Hilmi-Fuâd Abdülmünim (thk.) İskenderiyye, Dârü'd-Da've, ty.
- Çavuşoğlu, Ali Hakan; "Şehid-i Evvel", *DİA*. İstanbul: TDVY, 2010, XXXVIII, ss. 437-440.
- Aydın Çelik, "Fatımiler Devletinin Kuruluşu", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Elazığ, 2005, c. XV, s.II, ss 433-453.
- Dajani, Samer M. K.; *Ibn Arabî's Conception of İjtihad: Its Origins and Later Reception*, University of London, 2015, (Yayınlanmamış Doktora Tezi)
- Dimeşki, İbn Attâr; *Edebü'l-Hatîb*, M. b.Hüseyn es-Süleymânî (thk.), Beyrut: Dârü'l-Ğarbi'l-İslâmî, 1996.
- Durusoy, Ali; "Hüsrevşâhî" *DİA*, İstanbul: TDVY, 1999, XIX, ss. 58-59.
- Eagleton, Terry; *Edebiyat Kuramı*, Tuncay Birkan(ter.), İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2014.
- Ebu Zehra, Muhammed; *İmam İbn Teymiyye*, Nusreddin Bolelli vd. (Ter.)İstanbul: İslamoğlu Yayıncılık, 1988.
- Ebü Zeyd, Sehham Mustafa, *el-Hisbe Fi Mısır el-İslamiyye*, Mısır: el-Hey'etü'l-Mısriyye, 1986.
- ed-Dâî, Sikatü'l-İmam Alemü'l-İslam; *El-Mecâlisü'l-Mustansiriyye*, Muhammed Kamil Hüseyin (hzl.), Mısır: Dârü'l-Fikri'l-Arabî, t.y.
- Ed-Devâdârî, İbn Aybek; *Kenzü'd-Dürer ve Câmiu'l-Ğurer I-IX*, Heyet(thk.), 1982.
- el-Mağribî, Ali Fettâh; *el-Frakal'İslamiyye Medhal...Dirâse*, Kahire: Mektebetü Vehbe, 1995.
- Emin, Ahmed; *Zuhru'l-İslam*, Mısır: Müessesetü'l-Hindâvî, 2013.
- En-Nehhâr, Ammâr Muhammed; *Asri'l-Memâliki'l-Bahriyye*, Dımaşk: Dârü'n-Nahda, 2007.
- Ertuğ, Zeynep Sarım; "Tablhâne" *DİA*, İstanbul: TDVY, 2010, XXIX, ss. 333-334.
- Eser, Ercan; "Kâdi Necmeddin Et-Tarsûsi Ve Tuhfetü't-Türk İsimli Eserinin İslam Hukuku Açısından Analizi" *Türk-İslam Kültür ve Medeniyetinde Tarsus*, Ankara: 28-30 Mayıs 2010, ss. 227-247.

Kaynaklar

- Eş'arî, Ebu'l-Hasan; *Makâlâtü'l-İslâmiyyîn ve İhtilâfî'l-Müslimîn I-II*, Naîm Zerkûr (thk.) Beyrut: el-Mektebetü'l-Asriyye, 2008.
- Farabî, Ebû Nasr Muhammed b.Tarhan; *İhsâu'l-Ulûm*, Osman Emin (thk.), Mısır: 1968.
- Fazlıoğlu, İhsan; "Osmanlı Düşünce Geleneğinde 'Siyasi Metin' Olarak Kelam Kitapları" *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c. 1, s. 2, 2003, (ss.379-398).
- Fazlur Rahman, *İslâmîda İhya ve Reform*, Fehrullah Terkan (Çev.), Ankara; Ankara Okulu Yayınları, 2006.
- Ferrâ, Muhammed b. Ebû Ya'lâ; *Tabakâtü'l-Hanâbile I-II*, Muhammed Hâmid el-Fikî (hzl.), Kâhire: Matbatü's-Sünneti'l-Muhammediyye, ty.
- Fiğlalı, Ethem Ruhi, vd., *Mezhepler ve Tarikatlar Ansiklopedisi*, İstanbul: Tercüman Aile kitaplığı, 1987.
- _____; *İtikadi İslam Mezheplerine Giriş*, İzmir: İİFY., 2007.
- _____; *Günümüz İslam Mezhepleri*, İzmir: İİFY., 2008.
- _____; "Abdullah b. Sebe" *DİA*, İstanbul, c. I, ss. 133-134.
- Foucault, Michel; *Biyopolitikanın Doğuşu*, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2015.
- _____; *Entelektüelin Siyasi İşlevi Seçme Yazılar 1*, Işık Ergüden vd. (çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2011.
- Friedman, Yaron; *The Nusayri 'Alawis*, Boston: Brill, 2010.
- Gazâlî, Ebu Hâmid; *et-Tıbrü'l-Mesbûk fî Nasihati'l-Mülûk*, Ahmed Şemsüddin (thk.)Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1988.
- _____; *Tehâfütü'l-Felâsife*, Mahmut Kaya-Hüseyin Sarıoğlu (Haz.), İstanbul: Klasik Yay., 2012.
- _____; *İlcâmü'l-Avâm an İlmi'l-Kelâm*, İstanbul: Hakikat Kitâbevi, 1994.
- _____; *el-Munkiz min'ed-Dalâl*, İstanbul: Hakikat Kitabevi, 1994.
- _____; *İhyaü Ulûmi'd-Din I-V*, Seyyid 'Imrân (thk), Kahire: Dârü'l-Hadîs, 2004.
- GENCER, Bedri; "Ekmelüddin Bâbertî İslam Düşüncesi Olarak Fıkıhın Yeniden Yapılandırılması", *I. Ekmelüddin Bâbertî Sempozyumu*, Bayburt : 2010, Bakütam Yay., ss. 23-60.
- Goldziher, Ignaz; *Zâhirîler*, Cihad Tunç (çev.), Ankara: AÜİFY., 1982.
- _____; *Klasik Arap Literatürü*, Azmi Yüksel, Rahmi Er (çev.), Ankara: Vadi Yayınları, 2012.
- Gömbeyaz, Kadir; "Bâbertî'ye Nispet Edilen Bir Fırak Risalesi Hakkında Tespitler ve Mülâhazalar" *I. Ekmelüddin Bâbertî Sempozyumu 28-30 Mayıs 2010*, Bayburt: Bakütam Yay., ss. 429-450.
- Gülle, Sıtkı; "Arap Edebiyatında "Makâme" ve el-Harîrî'nin Osmanlı Medreselerinde Yüksek Arapça Öğretimi Çerçevesinde Okutulan "el-Makâmât"ı, *İÜİFD.*, Yıl, 2000, s. 2, ss. 179-201.
- Gümüüşoğlu, Hasan; *İslâm'da İmamet ve Hilâfet*, İstanbul: Kayıhan Yay., 1999.
- Ğarâyibe, Muhammed er-Rahîl; *Teaddüdü Mansibi Kâdi'l-Kudât Fî Asri'l-Memlûki ve Âsâruhu*, Mute: Camiatü Mute, ty.
- Habbâzi, Celâlüddin Ömer b. Ömer; *Kitâbü'l-Hâdi fî Usûli'd-Dîn*, Adil Bebek (thk.), İstanbul: İFAY Yay., 2006.
- El-Hakîm, Suad; *İbn Arabî Sözlüğü*, Ekrem Demiri (çev.), İstanbul: Kabalıcı Yayınevi, 2005.
- Harâbeşe, Süleyman Abdullah; *Niyâbetü Trablus Fî Asri'l-Memlûki*, Ürdün: Câmîatü Yermük, 1992.
- Harman, Ömer Faruk; "Şehristânî", *DİA*, İst: 2010, c. XXXVIII, ss.467-468.
- Has Hacıp, Yusuf; *Kutadgu Bilig*, Yaşar Çağbayır (hzl.), Ankara: TDVY. Yay., 2011.
- Hassan, Ümit; *İbn Haldun Metodu ve Siyaset Teorisi*, Ankara: AÜSBF, 1982.
- Hamevî, Yâkut; *Mu'cemü'l-Büldân I-VIII*, Ferîd Abdülaziz el-Cündî (Thk.), Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1990,
- Hâyîfi, Abdullah b. Ubeyd b. Abbâd; *Menhecü'l-İmam İbn Ebi'l-İzz el-Haneî ve Ârâuhu fî'l-Akide*, Riyad: Dârü İbni'l-Cevzi, 2005.
- Heytemî, İbn Hacer; *es-Savâiku'l-muhrika fî'r-Reddi alâ Ehl-i'l-Bida ve'z-Zındıka*, Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2009.
- Hilmi, Mustafa; *Nizâmü'l-Hilâfe fî'l-Fikri'l-İslâmî*, Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2004.
- Hindî, Safiyyüdin M. Abdurrahman el-Ermevî; *er-Risâletü't-Tis'iniyye fî Usûli'd-Dîn*, Abdünnaşir Ahmed el-Milyebârî (thk.), Kâhire: Dârü'l-Basâir, 2009.
- Hodgson, M.G.S.; *İslâm'ın Serüveni I-III*, Alp Eker vd. (hzl), İstanbul: İz Yayıncılık, 1993.
- Holt, P. M.; "Mamluks", *The Encyclopaedia Of Islam*, New Edition, Leiden: Brill, 1991. c. VI, ss. 321-

331.

Homerin, Th. Emil; "Memlûkler Dönemi Mısır'ında Süfiler ve Tasavvuf Aleyhtarları" Salih Çift (çev.), *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, c. XI, sayı, I, 2002, ss. 243-264.

_____ ; "Reflections on Arabic Poetry in the Mamluk Age", *Mamluk Studies Review*, v. I, 1997, ss. 63-85.

Humphreys, R. Stephen; *İslam Tarih Metodolojisi*, Murteza Bedir ve Fuat Aydın (çev.), İstanbul: Litera Yay., 2014.

İbn Abdülhâdi, Ebû Abdullah b. Muhammed; *el-Ukûdü'd-Dürriye fî Menâkıbi Şeyhu'l-İslam Ahmed İbn Teymiyye*, Ebî Mus'ab Talat b. Fuâd el-Hülvânî (thk.), Dârü'l-Fârûk el-Hadisiyye, 2002.

_____ ; *es-Sârimü'l-Münekki fi'r-Reddi ale's-Sübkî*, Ebû Abdurrahman es-Selefi vd. (thk.), Beyrut: Müessesetü'r-Reyyân, 2003.

İbn Battûta, Ebu Abdullah İbrahim el-Levâti et-Tancı; *Tuhfetü'n-Nüzzâr Fî Ğarâibi'l-Emsar*, Talâl Harb (thk.), Beyrut: Dârü'L-Kütübî'l-İlmiyye, 2002.

_____ ; İbn Battûta Seyahatnâmesi I-II, A.Sait Aykut (çev.), İstanbul: YKY. Yayınları, 2010.

İbn Cemâa, Bedrüddin; *İzâhu'd-Delîl fî Kat'i Huceci Ehli't-Ta'tîl*, Vehbî S. Gavci el-Elbânî (thk.), Dımeşk: Dârü İkra', 2005.

_____ ; *Tezkiretüs-Sâmi' ve'l-Mütekellim fî Âdâbi'l-Âlimi ve'l-Müteallim*, M. b. Mehdi el-Acmî (thk.) Beyrut: Dârü'l-Beşâir, 1983.

_____ ; *Tahrîrul-Ahkâm fî Tedbiri Ehli'l-İslam*, Fuad Abdülmün'im Ahmed (Thk.), Katar: 1985.

İbn Cemâa, İzzüddin; *Dercü'l-Meâlî fî Şerhi Bed'i'l-Emâlî*, M. Ğassân Ma'rûf (thk.), Trablus: Müessesetü'l-Kütübî's-Sikâfiyye, 2011.

İbn Cübeyr, Ebu'l-Hüseyn muhammed b. Ahmed; *Rihletü İbn Cübeyr*, Beyrut: Dârü Sadır, T.y.

İbn Dokmak, İbrahim b. Aydemiri el-Alâi; *En-Nüfhatü'l-Miskiyye Fî Devleti't-Türkiyye*, Beyrut: el-Mektebetü'l-Asriyye, 1999.

İbn Ebî'l-İzz, Ali b. Ali Muhammed; *Şerhu'l-Akîdeti't-Tahâviyye*, Abdullah b. Abdullah Abdülmuh-sin et-Türkî- Şuayb Arnaûd (thk.), Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 2008.

İbn Fadlan, Ahmed; "Rihletü İbn Fadlan", Lütfi Doğan (çev.), *AÜİFD*. 1954, c. III, ss. 59-80.

İbn Habîb, Bedrüddin el-Hasen; *Dürretü'l-Eslâk fî Devleti'l-Etrâk*, Yazma. V. 264b. http://www.alukah.net/manu/files/manuscript_4705/makhtot.pdf (01.12.2015)

İbn Haldun, Abdurrahman Ebu Zeyd; *Târihu İbn Haldun I-VIII*, Halil Şehâde ve Süheyl Zükkâr (thk.), Beyrut: Dârü'l-Fikr, 2000.

_____ ; *Mukaddime I-III*, Zakir Kadiri Ugan (çev.) İstanbul: Meb. Yayınları, 1997.

_____ ; *Mukaddime I-II*, Süleyman Uludağ, İstanbul: Dergah Yay., 2004.

İbn Hallikân, Şemsüddin Ahmed b. Muhammed; *Vefâyâtü'l-Ayân ve Enbâu Ebnâi'z-Zemân I-VIII*, İhsan Abbas (thk.), Beyrut: Dârü Sâdir, ty.

İbn Kâdi Şuhbe, Takıyyüddin Ebû Bekir; *Târihu İbn Kâdi Şuhbe, I-IV*, Adnan Derviş (thk.), Dımeşk: el-Ma'hedü'l-Fransî, 1994.

İbn Kayyim el-Cevziyye, Ebû Abdullah M. Ebi Bekr; *İctimâü'l-Cüyûşi'l-İslâmiyye alâ Harbi'l-Muat-tıla ve'l-Cehmiyye*, Zâid b. Ahmed en-Neşîri (thk.), Dârü Âlemi'l-Fevâid, ty. Yy.

_____ ; *el-Kâfiyetü's-Şâfiye fi'l-İntisâri li Firkati'n-Nâciye*, M. Abdurrahman el-Arifî vd. (Thk.), By. Ty.

İbn Kesîr, İmâdüddin Ebî'l-Fidâ İsmail b. Ömer; *el-Bidâye ve'n-Nihâye I-VII*, Ammâr Z. el-Bârû-dî-Hayrî Saîd (Thk.), Kâhire: Dârü't-Tevfikîyye, 2011.

İbn Kutluboğa, Ebu'l-Adl Şerefüddin Kâsım; *Tâcü't-Terâcim*, Muhammed H. Ramazan Yusuf (thk.), Beyrut: Dârü'l-Kalem, 1992.

İbn Receb el-Hanbelî, Zeynüddin Ebu'l-Ferec Abdurrahman; *Kitâbü't-Tevhid* (Risaletü Kelime-ti'l-İhlas), Sabri S. Şahin (thk.), Riyad: Dârü'l-Kâsım, 1995.

_____ ; *ez-Zeyl alâ Tabakâti'l-Hanâbile I- IV*, Abdurrahman b. Useymin (thk.), Riyad: Mektebetü'l-Abikân, 2005.

_____ ; *Mecmûu'-Resâil I- IV*, Ebû Mus'ab Talat el-Hulvânî (thk.), Kahire: el-Fârûk el-Hadisiyye, 2003.

İbn Receb, Yusuf b. Hasan İbnü'l-Hâdi; *Zeylü İbni'l-Hâdi alâ Tabakâti İbn Receb*, Ebû Abdullah Muhammed b. Mahmud M. b. el-Haddâd(thk.), Riyad: Dârü'l-Âsime, 1408/1988.

- İbn Salah, Ebû Amr Takıyyüddin; *Fetâvâ ve Mesâil-ü İbn Salah I-II*, Abdülmutî' Emin Kal'acî (thk.), Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1986.
- İbn Şâhin, Garsüddin Halil; *Neylü'l-Emel fi Zeylîd-Düvel I- IX*, Ömer Abdüsselam Tedmürî (thk.), Beyrut: Mektebetü'l-Asriyye, 2002.
- İbn Tağrıberdi, Yusuf el-Atabekî; *El-Menhelü's-Sâfi ve'l-Müstevfî Ba'de'l-Vâfi I-XIII*, Muhammed M. Emin-Said Abdülfettâh Âşûr(thk.), Mısır: Merkezü Tahkiki't-Türas, 1984.
- İbn Teymiyye, Ebu'l-Abbas Takıyyüddin Ahmed; *Der'ü Teâruzi'l-Akli ve'n-Nakl I-XI*, Thk. M. Reşad Salim, Câmiatü İmam Muhamed, 1991.
- _____; *es-Siyâsetü's-Şer'iyye fi İslâhi'r-Râi ve'r-Ra'iyye*, Ali M. el-Amrân (thk.), Dâru Âlemi'l-Fevâid, ty, yy.
- _____; "Şerhu Kelimât min Fütüh'ul-Ğayb", (Câmiu'r-Resâil içinde), Muhammed Reşad Salim(thk.) c. II, ss. 71-189, Cidde: Dâru'l-Medenî, T.y.
- _____; *el-Akîdetü'l-Hameviyye*, Hamed b. Abdülmuhsin et-Tevicri(nşr.), Riyad: Dâru's-Samey'i, 1998.
- _____; *el-Akîdetü'l-Vâsıtıyye*, Alevî b. Abdülkâdir es-Sekkâf (thk.), Zahrân: Müessesetü'd-Dürrü's-Seniyye, 2003.
- _____; *er-Redd ale'l-Mantıkıyyîn*, M. Hasan İsmail(Thk.), Beyrut: Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2003.
- _____; *er-Risâletü'l-Medeniyye*, el-Velid Abdurrahman el-Feryân, Riyad, 1988.
- _____; *Hakikatü Mezhebi'l-İttihadiyyîn*, Mecmûatü'r-Res'ail ve'l-Mesâil, M.Reşid Rıza(Thk.) Lecnetü't-Türâsi'l-Arabî, 2008.
- _____; *İktidâü Sırâti'l-Müstakîm li Muhâlefeti Ashâbi'l-Câhim I-II*, Nâsır A. el-Akl (Thk.), Riyad: ty.
- _____; *Mecmûatü'r-Resâili'l-Kübrâ I-II*, Beyrut: Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, ty.
- _____; *Mecmûu'l-Fetevâ I-XXXVII*, Abdurrahman b. M. Kâsım ve İbnuhu(thk.), Medine: Mecmeu Meliki'l-Fahd, 1995.
- _____; *Risâle fi'r-Reddi alâ İbn Arabi fi Da'va İmani Fir'avn*, Câmi'u'r-Resâil.
- _____; *Srât-ı Müstakîm*, Salih Uçan(çev.), İstanbul: Pınar Yayınları, 2010.
- _____; *Vahdet-i Vücut Risalesi*, Heyet(Ter.), İstanbul: Tevhid Yayınları, 1996.
- İbn Tiktika, Muhammed b. Ali b. Tabatabâ; *el-Fahri fi Âdâbi's-Sultâniyye ve'd-Düveli'l-İslâmiyye*, Beyrut: Dâru Sâdır, ty.
- İbn Yahya, Salih; *Târihu Beyrut*, Lewis Şeyhu(thk.), Beyrut: Matbaatü'l-Kâsûlikiyye, 1902.
- İbnü'l-Adîm, Ebu'l-Kasım Kemalüddin Ömer; *Buğyetü't-Taleb fi Târihi Haleb I-XI*, Süheyl Zükâr(thk.), Beyrut: Ty.
- İbnü'l-Cezerî, Şemsüddin Muhammed b. Ali; *Ğâyetü'n-Nihâye fi Tabakâti'l-Kurrâ I-II*, C. Berictores(thk.), Beyrut: Darü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2006.
- İbnü'l-Hâc, Ebû Abdillâh el-Mâlikî; *el-Medhal I-II*, Kahire: el-Mektebetü't-Tevfikıyye, ty.
- İbnü'l-Hümam, Kemalüddin; *Şerhu Fethi'l-Kadîr*, Beyrut: Darü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2009.
- _____; *Kitabü'l-Müsâmere bi Şerhi'l-Müsâyere*, Mısır: Matbaatü'l-Kübrâ el-Emiriyye, 1317.
- İbnü'l- Verdî, Ebû Hafs Zeynüddin; *Târihu İbni'l-Verdî* (Tetimmetül-Muhtasar fi Ahbâri'l-Beşer), Ty. Yy., Oxford Universty Library.
- İcî, Adudüddin Abdurrahman; *el-Mevâkıf fi İlmi'l-Kelâm*, Beyrut: Âlemü'l-Kütüb, ty.
- İltaş, Davut "Tahâvî" *DİA*, İstanbul: TDVY, 2010, XXIX, ss. 385-388.
- İrfan Aycan ve Söylemez, Mahfuz; *İdeolojik Tarih Okumaları*, Ankara: Ankara Okulu Yay., 2002.
- İsfehâni, Ebu's-Senâ Şemsüddin M. Abdullâh; *Metâliu'l-Enzâr alâ Metni Tavâli'u'l-Envâr*, Dâru'l-Kütüb, Yy., ty.
- İsnevî, Cemalüddin Ebî Muhammed b. Hasan; *et-Temhîd fi Tahrîci'l-Fürû' ale'l-Usul*, M. Hasan Heytu(thk.) Beyrut: Müessesetü'r-Risale, 1981.
- İzmirli İsmail Hakkı, *Yeni İlm-i Kelam*, Evkâf-ı İslamiyye Matbaası, İstanbul, 1341.
- İzzedin Abdülaziz b. Abdüsselâm; *Ma'ne'l-İman ve'l- İslam*, Eyâd Hâlid et-Tabbâ' (thk.), Beyrut: Dâru'l-Fikri'l-Muâsır, 1995.
- _____; *Kitabü'l-Fetâvâ*, Abdurrahman b. Abdülfettâh (thk.), Beyrut: Dâru'l-Marife, 1986.
- _____; *Resâilü't-Tevhîd*, Eyâd Hâlid et-Tabbâ' (Thk.), Beyrut: Dâru'l-Fikri'l-Muâsır, 1995.

- Kalaycı, Mehmet; *Tarihsel Süreçte Eşarilik - Maturidilik İlişkisi*, Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2013.
- Kalkaşendi, Şihâbüddin Ahmed; *Meâsirü'l-İnâfe Fî Meâlîmî'l-Hilâfe I-III*, Abdüsettar Ahmed Ferrâc(hzl.), Beyrut: Âlemü'l-Kütüb, t.y.
- _____; *Subhu'l-Aşâ fî Kitâbeti'l-İnşâ I-XIV*, Kahire:Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1922.
- Kallek, Cengiz; "İbn Sasrâ" *DİA*, İstanbul: TDVY, V, ss.451-454.
- Kandemir, Yaşar; "Fehrese", *DİA*, İstanbul: TDVY, 1995, XII, ss. 297-299.
- Kaplan, Doğan; "İslam Mezhepleri Tarihi İlk Dönem Müellifleri ve Mezhepler Tarihine Ait Eserleri" *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, yıl: 2007, sayı: 23, ss.197-219.
- Kara, İsmail; "Unuttuklarını Hatırla! Şerh ve Hâşiye Meselesine Dair Birkaç Not" *Divân*, c.15, sayı 28, (2010/1) ss. 1-67.
- Kara, Mustafa; "Bedeviyye" *DİA*, İstanbul: TDVY, 1992, V, ss. 318-139.
- Kara, Seyfullah; *Büyük Selçuklar Döneminde Mezhep Kavgaaları*, İstanbul: İz Yayınları, 2007.
- Karadağ, Cafer; *İbn Arabî'nin İtikadî Görüşleri*, İstanbul: Beyan Yayınları, 1997.
- Karadut, Ahmet, "Ebu Cafer et -Tahâvî Hayatı ve Eserleri I" *Diyanet Dergisi*, 1983, c. XIX, ss.53-64.
- _____; "Ebu Cafer et Tahâvî Hayatı ve Eserleri II" *Diyanet Dergisi*, 1984, c. XX, ss. 51-64.
- Kasım, Abdüh Kasım; *Asrî Selâtinî'l-Memâlik*, Kahire: Dârü's-Şurûk, 1994.
- Kılıç, Mahmut Erol, *İbnü'l-Arabî*, İstanbul: İSAM Yayınları, 2015.
- _____; "Hermes", *DİA*, c. XVII, (ss.228-233)
- Kılıç, Muharrem; "Türk Hukuk Tarihinde Devlet Teorisinin Mezhep Doktrini Çerçevesinde Temellendirimi-Tarsûsî'nin Tuhfetü't-Türk Adlı Eseri Çerçevesinde Bir Analiz" *SDÜSBD*, 2009/1, Sayı: 9, ss.115-129.
- Kılıç, Mustafa; Âlim ve Devlet Adamı Olarak Bir Eyyubi Meliki "el-Melikü'l-Muazzam" (576-624/1180-1227), *Eyyubiler*, Önder Kaya (drl.), İstanbul: Küre Yayınları, 2012.
- Kıtatî, Abdurrauf Cibr; *es-Sücûn fî Mısr ve Bilâdi's-Şâm fî'd-Devleteyni el-Eyyûbiyye ve'l-Memlûkiyye*, Gazze; Camiatü'l-İslâmiyye, 2012.
- Knysh, Alexander; *Tasavvuf Tarihi*, İhsan Durdu(Çev.), İstanbul: Ufuk Yayınları, 2011.
- Koca, Ferhat; *İslam Hukuk Tarihinde Selefi Söylem Hanbeli Mezhebi*, Ankara: Ankara Okulu Yay., 2002.
- _____; "Hanbeli Mezhebi", *DİA*, İstanbul: TDVY, 1997, XV, ss. 525-547.
- _____; "İslam Düşünce Tarihinde Selefilik: Tarihsel Serüveni ve Genel Karakteristiği" *İlahiyat Akademi Dergisi*, yıl:2015, c. I, sayı: ss.15-70.
- Koprman, Kâzım Y.; *Makaleler*, E. Semih Yalçın ve Altan Çetin (hzl.), Ankara: Berikan Yayınevi, 2005.
- Korkmaz, Sıddık; *Tarihin Tahrifi İbn Sebe Meselesi*, Ankara: Ankara Okulu Yay., 2005.
- Kortantamer, Samira; "Memlûk Tarihiğinde Üslup Unsuru: el-'Acâib vel-Garaib", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, yıl: 1994, sayı: IX, ss. 69-87.
- Kök, Bahattin; "Nureddin Zengi" *DİA*, 2007, c. XXXIII, ss. 259-262.
- Köksal, Asım Cüneyd; *Fıkıh ve Siyaset*, İstanbul: Klasik Yay. 2016.
- Köprülü, M. Fuad; *Türk Edebiyatı Tarihi*, Orhan Köprülü(hzl.), İstanbul: Akçağ Yay., 2009.
- _____; "Türk Edebiyat Tarihinde Usûl" *Bilgi Mecmûası*, İstanbul: Matbaa-i Âmire, 1329, Yıl:1, c.I, (ss. 3-52).
- Krawietz, Birgit; "İbn Qayyim al-Jawziyah: His Life and Works", *Mamluk Studies Review*, vol:X, no:II(2006), ss. 18- 64.
- Kureşi, İbn Ebî'l-Vefâ Ebû Muhammed Abdülkadir Muhammed; *el-Cevâhiru'l-Mudiyye fî Tabakâti'l-Hanefiyye I-V*, Abdülfettâh Muhameed el-Hulv (thk.), Cize, Hicr li't-Tibâa ve'n-Neşr, 1193.
- Kutlu, Sönmez, *Türkler ve İslam Tasavvuru*, İstanbul: İSAM. Yay., 2011.
- _____; "İslam Mezhepleri Tarihinde Usûl Mesâlesi" *İslamî İlimlerde Metodoloji (Usûl)Meselesi I*, İst., Ensar Neşriyat, 2005, ss. 391-439.
- _____; *Mezhepler Tarihine Giriş*, İstanbul: DEM. Yayınları, 2008.
- _____; *İmam Mâturîdî ve Maturidilik*, Ankara: Kitabiyat Yay., 2006.
- Kutluer, İlhan; "İbn Seb'in", *DİA*, İstanbul: 1999, XX, ss. 306-312.
- _____; "İlhâd", *DİA*, İstanbul: 2000, c. XXII, ss. 93-96.

- Kuvancı, Cenân; *Din Dili Dil Oyunu Mu?* İstanbul: İz Yayınları, 2012.
- Kürd Ali, Muhammed; *Hıtatüŝ-Şam I-VI*, Beyrut: Müessesetü'l-Âlemî, ty.
- Laoust, Henry; *İslâmîda Ayrılkıçı Görüşler*, E.Ruhi Fığlalı ve Sabri Hizmetli(çev.), İstanbul: Pınar Yay., 1999.
- _____ ; *Nazariyyätü İbn Teymiyye fîŝ-Siyâseti ve'l-İctimâ' I-II*, M. Abdülazîm Ali (çev.), Kahire: Dârü'l- Ensâr, 1976.
- _____ ; "Hanâbile" *EI2*, 1986, c. III, ss. 158-162.
- _____ ; "Le Hanbalisme Sous Le Califat de Bagdat" *Pluralismes Dans L'Islam*, Paris, Librairie Orientaliste, 1983, ss. 67-128.
- Layder, Derek; *Sosyal Teoriye Giriş*, Ümit Tatlıcan(çev.), İstanbul: Küre Yay., 2006
- Leblî, Ahmed b. Yusuf; *Fihristü Leblî*, Yasin Yusuf 'Ayaş ve 'Avad Abdurabbih Ebu Zenye(thk.) Beyrut: Dârü'l-Ğarbi'l-İslâmî, 1988.
- Lev, Yaacov; "Symbiotic Relations: Ulama and The Mamluk Sultans" *Mamluk Studies Review*, Vol:13, no.1, 2009, ss. 1-26.
- Lewis, Bernard; *The Political Language of Islam*, Chicago: The University of Chicago Press,1988.
- Little, Donald P.; "Did Ibn Taymiyya Have a Screw Loose" *Studia Islamica*, XLI (1975), ss. 93-111.
- _____ ; "Memlûkler'de Din", Efe Durmuş(çev.), *History Studies*, c. IV, 2012, ss. 471-482.
- Lockman, Zachary; *Hangi Ortaođu*, Burcu Birinci (çev.), İstanbul: Küre Yay., 2013.
- Madelung, Wilferd; " 11.-13. Asırlarda Hanefî âlimlerin Orta Asya'dan Göçü" Sönmez Kutlu (çev.), *İmam Maturidi ve Maturidilik*, Sönmez Kutlu(drl.), Ankara: Kitabiyat Yay., 2006, ss. 369-383.
- _____ ; "Maturidiliğın Yayılıŝı ve Türkler", Muzaffer Tan (çev.), *Maturidilik ve İmam Maturidi*, Sönmez Kutlu (drl.), Ankara: Kitabiyat Yay., 2006, ss. 305-368.
- Mahamid, Hamid; "Memlûkler Dönemi Suriye'de Yüksek Öğretim Müesseseleri Olarak Camiler", Harun Yılmaz (çev.), *MÜİFD*. 41, 2011/2, ss. 253-274.
- Mahmud, Abdurrahman b. Salih; *Mevkıfû İbni Teymiyye mine'l-Eŝâ'ira I-II*, Riyad, Dârü İbni'l-Cevzî, 2015.
- Makdisî, Ebu Şâme; *Terâcimü Ricâli'l-Karneyn*, İbrahim Şemseddin(thk.), Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2002. (V. Cilt olarak basılmıştır.)
- Makdisi, George; *Din Hukuk Eğitim*, Hasan Tuncay Baŝođlu (çev.), İstanbul: Klasik Yayınları, 2007.
- Makdisi, George; *Ortaçağ'da Yüksek Öğretim*, Ali Hakan Çavuşoğlu ve Hasan Tuncay Baŝođlu (çev.), İstanbul: Gelenek Yay., 2004.
- Makrızî, Takıyyüddin Ahmed b. Ali; *El-Mevâiz ve'l-İ'tibar bi Zikri'l-Hıtati ve'l-Âsar, I-III*, Muhammed Zeynuhum- Mediha Eŝ-Şerkâvi(hzl.), Kahire; Mektebetü'l-Medbulî, 1998.
- _____ ; *Dürerü'l-Ukûdi'l-Feride fî Terâcimi'l-Âyâni'l-Müfide I- IV*, Mahmud Celilî (thk.), Beyrut: Dârü'l-Ğarbi'l-İslâmî, 2002.
- _____ ; *Es-Sülûk Li Ma'rifeti Düveli'l-Mülûk, I-VIII*, Muhammed Abdülkadir Atâ(hzl.), Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1997.
- _____ ; *Ma'rifetü Mâ Yecibü li Âli'l- Beyti'n-Nebevi Mine'l-Hak alâ Men Adâhum* (Resâilü'l-Makrızî), Kahire: Dârü'l-Hadîs, 2006, ss. 179-219.
- _____ ; *İğâsetü'l-Ümme Bi Keŝfi'l-Ğumme*, Kerim Hilmi Ferhât(thk.), Kahire: Ayn Lid-Dirâsât el-İnsâniyye, 2007.
- _____ ; *İttihâzü'l-Hunefâ bi Ahbâri'l-Eimmeti'l-Fâtımiyyin el-Hulefâ I-III*, Cemaleddin Şeyyâl(hzl.), Kahire: Vezaratü'l-Evkâf, 1996.
- Mansur, Ahmed Subhi; *el-Akâidü'd-Diniyye fî Mısr el-Memlûkiyye beyne'l-İslam ve't-Tasavvuf*, Mısır: el-Heyetü'l-Mısrıyye, 2000.
- Mansûri, Baybars; *et-Tuhfetü'l-Mulûkiyye fi'd-Devleti't-Türkiyye*, Hüseyin Polat(çev.), Ankara: TTK. Yayınları, 2016
- Mâverdi, Ebu'l-Hasen Ali b. Muhammed; *el-Ahkâmü's-Sultaniyye ve'l-Velayâtü'd-Diniyye*, Ahmed M. el-Bağdâdi(thk), Kuveyt: Mektebetü İbn Kuteybe, 1989.
- Mehmedođlu, Aliev Saleh, "İbn Fadlân" *DİA*. 1999, c. XIX, ss. 477-479.
- Mercânî, Şehâbeddin; *Müstefâdü'l-Ahbâr Fi Ahvâli Kazan ve Bulgar*, Mustafa Kalkan(hzl.), Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, 2008.
- Meydânî, Abdülgani el-Ğuneymî; *Şerhu'l-Akidedi't-Tahâviyye*, Abdüsselam b. Abdülhâdi Şennâr(t-

- hk), Beyrut: Dârü İbni'l-Hâdî, 2005.
- Milani, Milad; *Sufism in the Secret History of Persia*, London: Routledge, 2014.
- Muhacir, Cafer; *Te'sis Li Tarihi Şia Fi Lübnan ve Suriye*, Beyrut: Dârü'l-Melâk, 1992.
- Muhammed, Kadir Recep; *Ekmelüddin Bâbertî ve Kelam İlmindeki Yeri*, Bayburt: Bakütam Yayınları, 2015.
- Na'im, Ahmed ve Miras, Kamil; *Sahih-i Buhâri Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi I- XIII*, Ankara: TTK, 1984.
- Nasır, Âmir Necib M.; *el-Hayâtü'l-İktisâdiyye fi Mısr fi'l-Asri'l-Memlûki*, Amman: Dâru'ş-Şürûk, 2003
- Nesefî, Ebu'l-Muin; *Tabsiratü'l-Edille Fi Usûli'd-Din I-II*, Hüseyin Atay, Şaban Ali Düzgün(tk.), Ankara: TDV. Yay., 2003.
- Nevbahtî, Hasan b. Musa; *Fıraku'Şia*, Beyrut: Menşûrâtü'r-Rızâ, 2012
- Nevevî, Muhyiddin Ebu Zekeriyya; *Bustânü'l-Ârifin*, M. el-Haccâr(Thk.),Beyrut: Dârü'l-Beşâir, 2006.
- Nicolle, David and McBride, A.; *The Mamluks 1250-1517*, London: 1993.
- Nizâmü'l-Mülk, *Siyâset-Nâme*, Mehmet Altay Köymen(çev.), Ankara: TTK., 1999.
- Nuaymî, Abdülkadir b. Muhammed; *ed-Dâris fi Târihi'l-Medâris I-II*, İbrahim Şemseddin(thk.), Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1990.
- Nüveyrî, Ahmed b. Abdülvevvâb; *Nihâyetü'l-Ereb fi Fünûni'l-Edeb I-XXXIII*, Müfid Kamiha vd.(-Kom.), Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2004.
- O'Shea, Stephan; *İnanç Denizi Ortaçağ Akdenizinde İslam ve Hristiyanlık*, Egemen Demircioğlu(çev.), İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2011.
- Ocak, Ahmet Yaşar, "Barak Baba", *DİA*, İstanbul: TDVY, 1992, V, ss. 61-62.
- Ocak, Ahmet; "Medrese Geleneği İçerisinde Nizamiye Medreseleri'nin Önemi ve İlim Dünyasına Kazandırdığı Yenilikler" *II. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyet Sempozyumu Selçuklarda Bilim Ve Düşünce* (19-21 Ekim 2011 Konya), 2013,c. I, ss. 441-462.
- Onat, Hasan *Emevîler Devri Şii Hareketleri ve Günümüz Şiiliği*, Ankara: TDVY, 1993.
- _____ ; "Bilim, Bilimsel Yöntem ve İslam/İlâhiyat Bilimlerinde (Ulum-i Diniyye) Yöntem Sorunu", *Modern Dönemde Dini İlimlerin Temel Meseleleri İlmî Toplantı*, İstanbul: İsam. Yay., 2007, (ss. 41-56).
- _____ ; "İslam'ı Nasıl Anlamalıyız", *II. Din Şurası Tebliğ ve Müzakereleri*, 2003, c.I, (ss.111-116).
- Ömerî, İbn Fadlullah; *Mesâlikü'l-Ebsâr fi Memâliki'l-Emsâr I-XXVII*, Kamil Süleyman el-Cebûri (hızl), Beyrut: Dârül-Kütübî'l-İlmiyye, 2010.
- _____ : *et-Ta'rif bi'l-Mustalahi'ş-Şerif*, M. Hüseyin Şemseddin(thk.), Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1988.
- Özaydın, Abdülkerim; "İbn Hallikân" *DİA* İstanbul: TDVY., 1999, XX, ss.17-18.
- Özel, Ahmet; "Kureşî", *DİA*. 2000, C. XXVI, ss. 441-442.
- Özkuyumcu, Nadir; "Tolunoğulları", *DİA*, İstanbul: TDVY., 2000, XLI, ss. 233-236.
- Pırlanta, İsmail; "İbn Haldun'un Hilâfet Anlayışı" *Uluslararası İbn Haldun Senpozyumu*, 1-3 Kasım Çorum: 2015, ss. 159-180.
- Razî, Fahreddin; *Münâzarâtü Fahreddin er-Râzi fi Bilâdi Mâverâin'n-Nehr*, Tahk. D. Fethullah Hu-leyf, Beyrut: Dârü'l-Maşriky,ty.
- _____ ; *İ'tikâdâtü Fıraki'l-Müslimîn ve'l-Müşrikîn*, Kahire: el-Mektebetü'l-Ezheriyye, 2008.
- Râzî, Zeynüddin M. Ebi Bekir; *Tuhfetü'l-Mülûk fi fikhî Mezhebi Ebi Hanife en-Nu'man*, Abdulkâhir A. Meziyy(thk.), Beyrut: Mektebetü'l-Reyyân, 2011.
- Rickman, H.P.; *Anlama ve İnsan Bilimleri*, Mehmet Dağ(çev.), Samsun: Etüt Yay., 2000.
- Rosenthal, Erwin I.J.; *Ortaçağ'da İslam Siyaset Düşüncesi*, Ali Çaksu(çev.), İstanbul: İz Yayınları,1996.
- Rudolph, Ulrich; *Mâturîdî*, Özcan Taşçı (çev.), İstanbul: Litera Yayıncılık, 2016.
- Saceretti, Gilberto; *Kurban ve Egemenlik*, Zuhul Yılmaz(çev.), Ankara: Dost Yayınları, 2007.
- Safedî, Selahuddin Ali Aybek; *el-Vâfi bi'l-Vefeyât I-IXXX*, Ahmed el-Arnaud- Türkî Mustafa (thk.), Beyrut: Dârü İhyâi't-Türâsi'l-'Arabi, 2000.
- Said, Âbir 'İnâyet; "Hânkâhâtü Mısr Hattâ Nihâyeti Asri'l-Memâlikü'l-Bahriyye" *Üstâz*, S.1433, s.

1456, Aded: 203, ss.1455-1485.

Sâlihî, Muhammed b. Tolun; *el-Kalâidü'l-Cevheriyye fî Târîhi's-Sâlihiyye*, M.Ahmed Dehmân(thk.), Dimaşk: Matbûâtü Mecma'îl-Arabiyye, 1980.

Sebitî, Mustafa Mahmud; *el-Hayatü'l-Fikriyye li'l-Ekalliyâti'l-Mezhebiyye fî Lübnan fi'l-ahdi'l-Memlûki (1250-1517)*, Beyrut: dârü'l-Mevâsım, 2007.

Sehâvî, Muhammed b. Şemsüddin; *el-İlân bi't-Tevbîh li Men Zemme Ehle't-Târîh*, Salih Ahmed el-İlâ(thk.), Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1986.

_____ ; *Ed-Dav'ü'l-Lâmi' li Ehli'l-Karni't-Tâsi' I-XII*, Beyrut: Dârü'l-Cil, 1992.

Shoshan, Boaz; *Popular Culture in Medieval Cairo*, Cambridge University Press, New York, 1993.

Soberheim, M.; Memlûkler”, *MEB İslam Ansiklopedisi*, Devlet Kitapları, İstanbul, c. VIII, ss. 689-692.

Sözen, Edibe; *Söylem*, İstanbul: Paradigma Yayınları, 1999.

Subaşı, Necdet; “Kutsal Tarih'in Dini, Sosyolojisi” *Tarih Sosyolojisi*, Ramazan Yelken(drl.), İstanbul: Vadi Yay., 2007, s. 245.

Suyûtî, Celâleddin; *et-Ta'rîf bi Âdâbi't-Telif*, Merzuk Ali b. İbrahim(thk.), Abidin: Mektebetü Tûrâsi'l-İslâmî, ty.

_____ ; *Hüsnu'l-Muhâdara Fî Târîhi Mısr ve'l-Kâhira I-II*, Kahire; Dârü İhyâi'l- Kütübî'l-Arabiyye, 1968.

Sübki, Tâcüddin Abdülkâfi; *es-Seyfü'l-Meşhûr fî Şerhi Akideti Ebi'l-Mansûr*, M. Sâim Yeprem(hzl.), Ankara: TDVY., 2011.

_____ ; *Tabakatü'l-Şafiyeti'l-Kübra I-X*, Abdülfettâh Muhammed el-Hulv, Mahmud Muhammed et-Tanâhî (thk.), Y. Ty.

_____ ; *Muidü'n-Niam ve Mübidü'n-Nikam*, Muhammed Ali Neccâr, Ebû Zeyd Şibli (thk), Kahire: Dârü Kütübî'l-Arabî, 1948.

Sübki, Takıyyüddin Ali b. Abdülkâfi; *Şifâü's-Sekâm fî Ziyâreti Hayri'l-Enâm*, Hüseyin M. Ali Şükrî (thk.), Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2008.

_____ ; *es-Seyfü'l-Meslûl alâ Men Sebbe'r-Rasûl*, İyâd Ahmed el-Kavcî (thk.), Umman: Dârü'l-Feth, 2000.

_____ ; *es-Seyfü's-Sakîl fi'r-Reddi Alâ İbn Zefîl*, M.Zâhid Kevserî(thk.), Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2009. (el-Akide ve İlmü'l-Kelâm içinde).

_____ ; *Fetâvâs-Sübki I-II*, Beyrut: Dârü'l-Ma'rife, Ty.

_____ ; *Kâzâü'l-Ereb fî Esileti'l-Haleb*, M.Âlim Abdülmecid el-Efğânî, (thk.), Mekke: 1988.

_____ ; *Vasiyyetü Takıyyiddin es-Sübki li Veleđihi Muhammed*, Nazzâm Muhammed Salih Yakubî(hzl.) Cidde: Dârü'l-Beşâiri'l-İslamiyye, 2000.

Şahin, Hanefî, *İlhanlılar Döneminde Şiilik*, İstanbul: Ötüken Yayınları, 2010.

Şehristânî, Ebü'l-Feth Abdülkerim *el-Milel ve'n-Nihal I-III*, Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1992.

Şeker, Fatih M.; *Osmanlı Entelektüel Geleneği*, İstanbul: Dergah Yay., 2013.

Talas, M. Asad; *Nizamiye Medresesi ve İslamda Eğitim-Öğretim*, Sadık Cihan(çev.), Samsun: Etüt Yay., 2000.

Tarsusî, Necmüddin; *Tuhfetü't-Türk fîmâ Yecibü En Yu'mele fi'l-Mülk*, Abdülkerim el-Mut'im el-Hamdelevî(thk.), Beyrut: Dârü's-Şihâb, 2000.

Taşköprizâde, Ahmed Efendi; *Mevzûâtü'l-Ulüm I-II*, Dersaadet: İkdâm Matbaası, 1313.

Teftâzânî, Sâdüddin; *Şerhu'l-Akâid*, İstanbul: Eser Yayınları, 1966.

Tezcan, Baki; “Hanafism and Turks in al-Tarasusî's Gift for The Turks(1352)” *Mamluk Studies Review*, Volume XV, 2001, ss.67-86.

Topalođlu, Bekir ve Çelebi, İlyas; *Kelam Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: İsam Yayınları, 2010.

Tosh, John; *Tarihin Peşinde*, Özden Arıkan(çev.), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İst.: 2013.

Tsafirir, Nurit; “Semi-Hanafis and Hanefi Biographical”, *Studia Islamica*, no: 84, 1996, ss. 67-85.

Turan, Ahmet; *İslam Mezhepleri Tarihi*, Samsun: Sidre Yayınları, 2000.

Tülücü, Süleyman; “İbn Habîb el-Halebi” *DİA*, İstanbul: 1999, c. XIX, s. 510.

Uçar, Şahin; *İslamda Mülk Ve Hilâfet*, İst.: İz Yayınları, 1996.

_____ ; *Tarih Felsefesi Yazıları*, İstanbul: Domino Yay., 2007.

Uludağ, Süleyman; “Hankah” *DİA*, İstanbul: TDVY, 1997, XVI, ss. 42-43.

- Uyar, Mazlum; *Şii Ulemanın Otoritesinin Temelleri*, İstanbul: KaknüsYay., 2004.
- Üdfüvi, Kemaleddin Cafer; *et-Tâli'u's-Said el-Câmi' Esmâi Nücebâi's-Said*, Sa'd Muhammed Hasan ve Dr. Taha el-Hâceri(thk.), Kahire: Dârü'l-Mısriyye, 1966.
- Vâsiti, İmâadüddin; *el-İmâdiyyât*, Muhammed b. Abdullah Ahmed(thk.), Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2010.
- Versteegh, Kees; "İbn Madâ as a Zahiri Grammarian", *Ibn Hazm of Cordaba : The Life and Works of Controversial Thinker*, Maribel Fierro vd. (drl.), Leiden; Brill Publisher, 2013.
- Veyne, Paul; *Tarih Nasıl Yazılır*, Nihan Özyıldırım (çev.), İstanbul: Metis Yayınları, 2014.
- Watt, W. Montgomery, *İslamî Tetkikler*, Süleyman Ateş(ter.), Ankara: AÜİF. Yayınları, 1968.
- _____ ; *İslam Düşüncesinin Teşekkül Devri*, Ethem Ruhi Fiğlalı (çev.), Ankara: Sarkaç Yay., 2010.
- _____ ; "Maturîdî Problemi", İbrahim Hakkı İnal(çev.), *İmam Maturidî ve Maturidilik*, Sönmez Kutlu (drl.), Ankara: Kitabiyat Yay., 2006, ss.149-154.
- Wensinck, A.J.; "Memlük", *MEB İslam Ansiklopedisi*, c. VIII, ss. 688- 689.
- Wiederhold, Lutz; "Legal-Religious Elite, Temporal Authority and The Caliphate in Mamluk Society: Conclusions Drawn From The Examination of a "Zahiri Revolt" in Damascus in 1386" ; *International Journal of Middle East Studies*, 31(1999), ss. 203-233.
- Winter, Stefan H; "Shams al-din Muhammad ibn Mekki 'al-Shahid al-Awwal" (d.1384) and the Shia'ah of Syria", *Mamluk Studies Review*, c. III, 1999, ss.149-182.
- Wolfson, H. Austryn; *Kelam Felsefeleri*, Kasım Turhan(çev.), İstanbul: Kitabevi Yay., 2001.
- Yafîi, Ebû Muhamed Es'ad el-Mekki el-Yemenî; *Mir'atü'l-Cinân ve İbratü'l-Yekzân Fi Ma'rifeti Mâ Yû'teberu min Havâdi's-Zemân I-IV*, Beyrut; Darü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1997.
- Yakubovskiy, A.Yu.; *Altın Ordu ve Çöküşü*, Hasan Eren(çev.), Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1976.
- Yazıcı, Tahsin; "Gılân" *DİA*. İstanbul: TDVY, 1996, XIV, s. 68-69.
- Yiğit, İsmail; *Memlükler*, İstanbul: Kayıhan Yay., 2008.
- Yörükân, Yusuf Ziya; *Ebu'l-Feth Şehristânî"Mil ve Nihal" Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme ve Mezheplerin Tetkikinde Usûl*, Murat Memiş(hzl.), Ankara: Kültür Bakanlığı Yay., 2002.
- Yurdagür, Metin; "Esâsüt-Takdîs" *DİA.*, 1995, c. XI, s. 358.
- _____ ; "Haşviyye" *DİA*, İstanbul: TDVY, 1997, VI, ss. 426-427.
- Zebidî, M. b. Muhammed el-Hüseynî, *İthâfû's-Sâdeti'l-Muttakîn bi Şerhi İhyâi Ulûmi'd-Din*, Beyrut: Müessesetü'd-Dâri'l-Arabî, 1994.
- _____ ; *Tervicü'l-Kulüb fi Zikri'l-Mülûki Beni Eyyûb*, Salahaddin el-Müneccid (thk), Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-Cedîd, 1983.
- Zehebî, Şemsüddin b. Muhammed; *Kitâbü'l-Arş I-II*, M. Halife et-Temimî(thk.), Riyad: Mektebetü Evzâû's-Selef, 1999.
- _____ ; *Siyeru A'lamî'n-Nübelâ I-XXV*, Şuayb el-Arnaûd (thk.), Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1983.
- _____ ; *Mu'cemü'ş-Şüyüh el-Kebîr I-II*, M. el-Habib el-Heyler (thk.),Taif: Mektebetü's-Sadık, 1988.
- _____ ; *Tarihu'l-İslam ve Vefâyâtü'l-Meşâhîr ve'l-A'lâm I-LIII*, Ömer Abdüsselam Tedmürî (thk.), Beyrut: Dârü'L-Kütübî'l-Arabî, 1989.
- _____ ; *el-İber fi Haberî Men Ğaber I-IV*, Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1985.
- Zemâkî, Selâhüddin; *Şerhu Lâmiyyeti İbnü'l-Verdî*, Beyrut: Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 2006.
- Zerkeşi, Bedruddin M. Abdullah; *Ma'nâ Lâ İlâhe İllallah*, Ali M. Ai el-Karadâğî (thk), Beyrut: Dârü'l-Basâir, ty.
- _____ ; *Selâsilü'z-Zehab*, Muhammed M. el-Emîn eş-Şenkîti (thk.), Medine, 2002.